

Monica Grosu

Lucian Bâgiu, povestitorul

Sânziana în lumea poveștilor (Editura „Grigore Moșil”, Bacău, 2005) este cartea care propune un tip nou de scriitură,

definitorie, într-o anumită măsură, pentru tânărul prozator, Lucian Vasile Bâgiu. În fapt, nu e vorba de un stil cu totul nou, ci, mai degrabă, de o anume dorință de explorare a fantasticului recuperator în legătură directă cu un real cotidian, banalizat de evenimente comune. Vocația de povestitor a autorului iese vădit la suprafață, dublată fiind de alte calități ale scrisului său, cum ar fi ironia, spiritul ludic și parafraza.

Textul țese, la granița realului cu fantasticul, istoria unei călătorii, o călătorie de poveste și în poveste, având-o ca protagonistă pe Sânziana, o fetiță frumoasă și îndrăzneată, adică prototipul eroinei din basme. Povestea este condusă cu har de un narator obiectiv și ludic, ce ademenește continuu cititorul spre o lume a închipuirii. Însuși naratorul pare puțin distrat și aparent uimit de întâmplările evocate, evident totuși stând sub semnul ironiei și al autoironiei.

Cunoscând valențele scriiturii postmoderne, atât de tentante și pentru autorul nostru, am putea crede că acest text nu este nimic altceva decât un experiment naratologic, realizat într-o cheie a simplității copilărești, a jocului semantic de cuvinte și având totuși un substrat de semne și semnificații.

În loc de binecunoscutul cal alb din basme, Sânziana călătorește cu un ponei, totul fiind transpus într-o lume a miniaturalului, liliputană, o lume a inocenței și candorii, în care își găsesc locul cuvenit și ceilalți eroi: Mugurel, Moș Martin, Conte Urechilă, Ducele Căluț, Vulturul Pleșuv, Piticul Gnom, Spiriduș, Vrăjitorul Alb, toți angrenați într-o călătorie labirintică. Impresia miniaturalului e dată și de prezența numeroaselor diminutive, folosite, credem, pentru efectele comice, spre exemplu „piticuț”. Avem de-a face, după cum se poate simplu observa, cu o reiterare în cheie ironică a basmului tradițional, Lucian Vasile Bâgiu reușind să recreeze în aparență un univers al inocenței. Căci, în opinia noastră, alta este miza cărții, anume dorința de a experimenta ironia postmodernă, dublată de o imaginație creatoare debordantă.

Tot de experimentul postmodern ține și ambiguitatea voită a textului, drumeții din poveste sunt pe rând alții, călătoria se complică gradat, cu toate că buna dispoziție și optimis-

mul par să fie trăsăturile comune ale personajelor atât de pestrițe ale textului. Fantasticul din basme pare coborât într-un real tangibil, cu deosebire că totul este îmbrăcat într-o haină a iluzoriului și bune înțelegeri, chiar dacă pădurea fermecată din poveste dobândește valențele unui topos labirintic.

Călătoria, ca temă centrală a prozei de față, își află tâlcul abia la final, deși naratorul ne avertizează din timp că „Sânziana, purtată în zbor de o umbră imensă, căzuse într-un somn adânc, plin de vise stranii și coșmaruri, somn din care nu avea să se mai trezească o îndelungată vreme. Ceea ce i se întâmplă de aici înainte în Lumea Poveștilor poate la fel de bine să fie aievea, după cum poate să fie doar ceea ce fetița visă, îndelung, în noapte.” (p. 50). Ambiguitatea mai persistă și după această

clarificare din partea autorului, și doar finalul schimbă radical perspectiva înțelegerii textului. Totul pare a fi fost un vis de o noapte, un vis decupat în cadrul unei povești de viață cu copii, părinți și bunici. Visul nocturn al Sânziane s-a materializat firesc într-o poveste de copil, cu simpatiile specifice vârstei pentru colegul de joacă, în cazul de față Mugurel, precum și cu atracția pentru animalele preferate.

Răscrucea de la început o întâlnim și în final (viața oricui e alcătuită din răscruți), iar Sânziana e prototipul eroinei ce are nostalgia călătoriilor, pe care le îndrăgește pentru doza de mister, imprevizibil și nou pe care i-o oferă acestea. Textul aruncă și sugestia unei iubiri țesute în pânza unei povești de basm cu final, cum altfel, decât fericit! Considerăm atât ideea ciclicității imaginilor de început și sfârșit, cât și cele câteva elemente constitutive de basm ca fiind aspecte intenționat exhibate, percepute printr-un fel de raportare a textului tradițional la cel modern și postmodern.

Finalul prozei de față, imprevizibil, coboară fantasticul iluzoriu și lumea onirică în cotidian, în atmosfera banală a unei dimineți în familie. Intervin personaje cu coordonate reale, povestea Sânziane nu cotește brusc, ci curge firesc, fără poticneli, doar luându-și de această dată înfățișarea unei povestiri în ramă (probabil, un alt item tradițional pe care autorul îl parodiază).

Carte – experiment, *Sânziana în lumea poveștilor*, captează atenția, așa cum arătam și anterior, nu doar prin parodie, caracter ludic și metoda narativă, ci devine o lectură plăcută și datorită stilului mereu inovator, proaspăt și atractiv. Acestea sunt doar câteva din valențele literare ale prozei lui Lucian Vasile Bâgiu.

Orbitor. Aripa stînga
Mircea Cartarescu
Editura: Humanitas
An de aparitie: 2004
Numar de pagini: 348

Istorie si mit in constiinta romana
Lucian Boia
Editura: Humanitas
An de aparitie: 2005
Numar de pagini: 412

In intimitatea secolului 19
Ioana Parvulescu
Editura: Humanitas
An de aparitie: 2005
Numar de pagini: 352

